

Πώς ο Τούρκος Πρόεδρος υπονομεύει τις προοπτικές του ελληνοτουρκικού διαλόγου με τη σκληρή στάση στο Κυπριακό, τις εκθροπαθείς δηλώσεις του και την παραχάραξη της Ιστορίας της Σμύρνης

«Νάρκες» Ερντογάν στο ήρεμο κλίμα

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Με οργή αντέδρασε η Αθήνα στις νέες προκλητικές δηλώσεις του Τούρκου Προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος δεν δίστασε να παραχαράξει την Ιστορία και να ισχυριστεί ότι ο ελληνικός Στρατός... έκαψε τη Σμύρνη. Με μια πολύ σκληρή ανακοίνωση, το υπουργείο Εξωτερικών εγκάλωσε τον Ερντογάν για «εκθροπαθείς δηλώσεις, που είναι αντιπαραγωγικές και δεν συμβάλλουν στην εμπέδωση του κλίματος ηρεμίας, συνεργασίας και διαλόγου που επιχειρείται να οικοδομηθεί στις σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας την τρέχουσα περίοδο». Αξίζει να σημειωθεί πως την ίδια δήλωση έκανε και ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, προτού αναχωρήσει για το Τολέδο, όπου έλαβε μέρος στο άτυπο συμβούλιο των υπουργών Εξωτερικών της Ε.Ε., δείχνοντας έτσι ότι βαραίνει το κλίμα στα ελληνοτουρκικά, λίγες ημέρες πριν από τη συνάντησή του με τον Τούρκο ομόλογο του Χακάν Φιντάν στην Αγκυρα.

Οι προκλήσεις

Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, οι εκφράσεις που χρησιμοποίησε ο Τούρκος Πρόεδρος για να αναφερθεί στην επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής, η οποία στην Τουρκία εορτάζεται ως «Ημέρα Νίκης», ήταν ασυνήθιστα προκλητικές και παρέπεμπαν στη συμπεριφορά της Τουρκίας πριν από τους σεισμούς του Φεβρουαρίου. Οχι μόνο ισχυρίστηκε ότι οι Έλληνες έκαψαν τη Σμύρνη, αλλά προσέθεσε και ότι «λέρωσαν το χώμα της Ανατολίας με τις βρόμικες μπότες τους». Μιλώντας στην Τουρκική Ναυτική Ακαδημία, ο Ερντογάν υποστήριξε πως η Αγκυρα θα συνεχίσει να υπερασπίζεται τα δικαιώματά της στο Αιγαίο, λέγοντας ότι «η συμπεριφορά μας απέναντι σε επιθετικές ενέργειες στο Αιγαίο είναι ήδη γνωστή σε όλους τους συνομιλητές μας», ενώ προχώρησε και σε αναφορά στο τουρκοκλιβικό μνημόνιο. «Υποστηρίζοντας τη νόμιμη κυβέρνηση της Λιβύης, αποτρέψαμε τη διαίρεση αυτής της χώρας και διασφαλίσαμε τα δικαιώματά μας στη Μεσόγειο», είπε χαρακτηριστικά.

Όλα αυτά αποτελούν «νάρκες» στην πορεία του ελληνοτουρκικού διαλόγου, που έρχονται σε μια πολύ κρίσιμη χρονική στιγμή, αφού στις 5 Σεπτεμβρίου ο Γ. Γεραπετρίτης θα βρίσκεται στην Αγκυρα, προκειμένου να συζητήσει με τον ομόλογο του, Χ. Φιντάν, το χρονοδιάγραμμα των επαφών ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία και να συμφωνήσει την ατζέντα της συνάντησης ανάμεσα στον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και τον Πρόεδρο Ερντογάν, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης

ΟΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ που χρησιμοποίησε ο Τούρκος Πρόεδρος ήταν ασυνήθιστα προκλητικές και παρέπεμπαν στη συμπεριφορά της Τουρκίας πριν από τους σεισμούς του Φεβρουαρίου

στη συνέχεια ακολούθησε μια σειρά από δηλώσεις υπέρ της λύσης των δύο κρατών στη Μεγαλόνησο.

Τα δύο κράτη

Ο ίδιος ο Ερντογάν κατέστησε σαφές ότι η λύση των δύο κρατών δεν αποτελεί ρητορικό σχήμα, αλλά πεποίθηση που διαρκώς επαναλαμβάνεται από τον ίδιο και άλλους Τούρκους αξιωματούχους. Χαρακτηριστικές είναι οι δηλώσεις του εκπροσώπου του τουρκικού υπουργείου Εθνικής Αμυνας Ζεκί Ακτούρκ, που είπε ότι «οι τουρκικές Ενοπλες Δυνάμεις συνεχίζουν να προστατεύουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα της χώρας μας και της "Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου" στο Αιγαίο και στη Μεσόγειο χωρίς συμβιβασμούς», ενώ υπογράμμισε ότι «δύο κυρίαρχα, ίσα και ανεξάρτητα κράτη είναι η μόνη λύση στην Κύπρο».

Προς το παρόν, η επιδείνωση του κλίματος και οι νέες τουρκικές προκλήσεις δεν έχουν επηρεάσει αρνητικά την εξέλιξη των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Οι ελληνοτουρκικές επαφές το επόμενο χρονικό διάστημα θα εξελιχθούν όπως έχουν προγραμματιστεί και οι δίαυλοι επικοινωνίας σε διάφορα επίπεδα θα παραμένουν ανοικτοί. Στην Αθήνα επικρατεί ακόμα «συγκρατημένη αισιοδοξία ότι μπορούμε να έχουμε ένα βατό και θετικό κανάλι επικοινωνίας», όπως δήλωσε ο Γ. Γεραπετρίτης. Ωστόσο, στη Βασιλίτσα Σοφίας λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις. Η έντονη αντίδραση του υπουργού Εξωτερικών στις δηλώσεις Ερντογάν ήταν ακριβώς αυτό, μια προσπάθεια και μια προειδοποίηση προς τον Τούρκο Πρόεδρο ώστε να μην εκτροχιαστεί περαιτέρω το κλίμα.

Όλο το πλέγμα

Στην Αγκυρα, ο Γ. Γεραπετρίτης θα συζητήσει με τον ομόλογο του για όλα το πλέγμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων, ενώ οι δύο υπουργοί θα συμφωνήσουν στις λεπτομέρειες της συνάντησης Ερντογάν - Μητσοτάκη στη Νέα Υόρκη (ημερομηνία και ατζέντα). Ταυτόχρονα, θα συζητήσουν και για τα επόμενα στάδια του ελληνοτουρκικού διαλόγου, με έμφαση στον καθορισμό ημερομηνίας για τη σύγκληση του Ανώτατου Συμβουλίου Συνεργασίας, στο περιθώριο του οποίου αναμένεται να διεξαχθεί μία ακόμα συνάντηση ανάμεσα στον πρωθυπουργό και τον Ερντογάν. Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου Εξωτερικών, το επικρατέστερο χρονικό διάστημα για τη διεξαγωγή του Συμβουλίου είναι ο Νοέμβριος, ενώ πιθανότερος τόπος διεξαγωγής θα είναι η Θεσσαλονίκη. Το Κυπριακό θα βρίσκεται εκ των πραγμάτων στην ατζέντα των συζητήσεων του Γ. Γεραπετρίτη με τον Χ. Φιντάν, ενώ αναμένεται ότι θα συζητηθεί και στη συνάντηση που θα έχουν Μητσοτάκης και Ερντογάν στη Νέα Υόρκη, καθώς θα βρισκόμαστε εν αναμονή μιας νέας προσπάθειας από τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες. Το θέμα του συντονισμού Ελλάδας και Κύπρου για το ζήτημα αυτό αναμένεται να το συζητήσει ο πρωθυπουργός στη συνάντηση που θα έχει με τον Κύπριο Πρόεδρο Νίκο Χριστοδουλίδη στη Λευκωσία τη Δευτέρα.

του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη. Το βαρύ κλίμα που δημιουργούν οι Τούρκοι ασφαλώς καθιστά την αποστολή του υπουργού Εξωτερικών στην Αγκυρα πιο δύσκολη, καθώς από την προσοχή της Αθήνας δεν έχει διαφύγει ότι η Αγκυρα «ναρκοθετεί» το πεδίο των συνομιλιών συστηματικά εδώ και δύο εβδομάδες. Η αρχή έγινε με την επίθεση των Τουρκοκυπρίων και την απόπειρα δημιουργίας τετελεσμένων στη νεκρή ζώνη της Κύπρου, ενώ